

В.П.Футала*

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНЕ ЖИТТЯ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ У 1920–1930-Х РР.: СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕННЯ

У статті проаналізовано праці українських істориків, що вийшли друком за останні півтора десятка років і присвячені діяльності політичних партій, рухів та громадських організацій Західної України міжвоєнної доби ХХ ст. Показано особливості розвитку теми, виділено основні напрями досліджень, узагальнено науковий доробок вітчизняних учених та окреслено коло питань, що потребують поглибленого вивчення.

У період розбудови незалежної Української держави, формування громадянського суспільства зростає зацікавлення дослідників у ретроспективному відтворенні суспільно-політичних процесів у нашій країні. Особливий інтерес викликає багатий досвід партійно-політичного життя Західної України міжвоєнного періоду ХХ ст. Актуальною і повчальною для сьогоднішніх українських політиків є діяльність західноукраїнських партій ліберальної національно-демократичної і праворадикальної націоналістичної орієнтацій, спрямована на втілення у життя ідеї відродження української нації та її державності. Не менш важливого пізнавального і практичного значення набуває осмислення місця і ролі громадських організацій у справі гармонійного та всебічного розвитку українства, формування національної еліти з державницьким мисленням, обґруntування ненасильницьких підвалин національного державотворення.

З історії різновекторного за політичною спрямованістю суспільного руху Західної України у 1920–1930-х роках написані десятки праць сучасних вітчизняних істориків. Однак в історіографічному плані означена проблема передбуває на початковій стадії розвитку. Деякі її аспекти знайшли відображення у спеціальних розвідках, присвячених українському питанню у міжвоєнній Польщі¹, діяльності окремих політичних середовищ чи громадських організацій². Спрощені оцінки руху українських націоналістів у 20–40-х рр. ХХ ст. містяться у монографії В.Іваненка та В.Якуніна³. Ці поважні вчені із самого початку свого історіографічного дослідження задекларували прихильність до «правди історії», зробили легкий закид на адресу марксистської історичної

* Футала Василь Петрович – канд. іст. наук, доцент, завідувач кафедри нової та новітньої історії України Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

The works of Ukrainian historians, which were published for last decades, are analyzed. These works are devoted to the development of political parties, movements and social organizations of the Western Ukraine (the period between wars of the XX century). In this work peculiarities of the development of the theme are shown; main directions of the research are picked out; the researches of native scientists are summarized; and the questions which need deep study are found.